

significantly limited by lack of active interaction between teacher and students, which does not allow keeping students in a major mood, encouraging initiative, controlling changes in psychological climate of the team and adequately reacting to them; distance learning destroys ties in student collective, which reduces activity of its individual members in educational process, in performing creative tasks, in discussing urgent problems, and also worsens academic discipline.

УДК 378.004+ 333.71

О.С. Лебедева, кандидат технічних наук

Н.О. Косенко, кандидат технічних наук, доцент

А.В. Коваленко, кандидат технічних наук, доцент

Ю.С. Левашова, кандидат технічних наук, доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури
м. Харків, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ УСПІШНОЇ ОСВІТИ ТА ПРАЦЕВЛАНШТУВАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ “SOFT SKILLS”

Анотація. Сучасний ринок праці вимагає від майбутніх фахівців все більш широкого кола знань та вмінь для успішного працевлаштування. Дана тенденція робить виклик закладам вищої освіти та підвищує сподівання та очікування студентів. В жорстких умовах конкуренції на ринку праці для майбутніх фахівців ставляться завдання, що стосуються не лише технічних знань та вмінь (“hard skills” або “тверді навички”), які пов'язані з професійною діяльністю. Вища освіта повинна забезпечувати не лише “тверді навички” для студента, але й “м'які навички”. “Soft skills” відіграють не менш важливу роль у успішній кар'єрі ніж “hard skills”, та допомагають під час соціальної взаємодії в суспільстві. Головною метою дослідження було дослідити які саме “м'які навички” найбільш затребувані на ринку праці та як саме їх розвивати в межах освітніх компонентів, що викладаються в закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Складний економічний стан України суттєво погіршує ситуацію на ринку праці, спостерігається дисбаланс між попитом та пропозицією. Тому вимоги до випускників вищих навчальних закладів значно підвищуються. Роботодавці суттєво зменшують кількість штатних працівників, що безпосередньо негативно впливає на ринок праці та посилює конкуренцію серед претендентів на працевлаштування. Для того, щоб бути конкурентоспроможним на сучасному ринку праці, випускнику закладу вищої освіти необхідно володіти так званими “твердими” та “м'якими” навичками.

«Жорсткі» навички - це технічні й професійні знання, вміння та навички, яким можливо навчити в коледжі або закладі вищої освіти, легко виміряти та перевірити, вони є досить об'єктивними.

“М'які” навички - універсальні компетенції, так звані “нетехнічні навички”, які є нематеріальними. Їх складно виміряти кількісними показниками, а тому їх оцінка носить суб'єктивний характер. Багато атрибутів м'яких навичок визнано нашим суспільством. Деякі з них є виражними, характеризуються навичками спілкування, організацією, лідерством, логікою, зусиллями, груповими навичками та етикою. М'які навички виникли серед термінів соціології, що описують еквалайзер (коефіцієнт емоційного інтелекту) людини, який можна

поділити на соціальне життя, спілкування, словесні висловлювання, звички, доброзичливість та оптимізацію. М'які навички можна розділити на дві групи: внутрішньоособистісні навички та міжособистісні навички. Внутрішні особисті навички стосуються здатності особистості керувати собою для оптимального розвитку робіт, наприклад, управління часом, управління стресом та творче мислення. Тим часом, особисті навички визначаються як навички особистості в управлінні своїми стосунками з іншими для оптимального розвитку роботи, тобто: здатність мотивувати, вести та вести переговори. Внутрішньоособисті навички - це ті вміння та комунікації, які відбуваються у власній свідомості людини, а міжособистісні вміння - це навички, що стосуються взаємодії з іншими людьми чи особистостями [1-6].

Існує безліч атрибутів м'яких навичок, якими володіє кожна людина на різному рівні. Це пов'язано з різними звичками мислити, говорити, діяти та приймати певне ставлення до різних ситуацій. Ці навички можуть розвиватися, коли людина звикає застосовувати їх, поки нарешті їх не можна вважати звичкою. За даними Центру навчання та розвитку підприємництва, Галіфакс, Нова Шотландія, існує 23 атрибути м'яких навичок, що домінують у можливостях працевлаштування. У цьому дослідженні використовуються ці 23 атрибути. Їх можна згрупувати за внутрішніми та міжособистісними навичками [1].

Внутрішні «м'які» навички: ініціативність, етика/чесність, критичне мислення, бажання навчатись, рішучість, мотивація, ентузіазм, креативність, здатність до аналізу, стресостійкість, самоврядування, здатність до вирішення проблем, здатність до узагальнення, незалежність, стійкість, управління часом.

Міжособистісні «м'які» навички: надійність, вербальна комунікація, співробітництво, гнучкість, робота в команді, здатність слухати, здатність логічно аргументувати.

У блозі пані Лори Брюер, спеціаліста з розвитку навичок для зайнятості молоді в Міжнародній організації праці, розповідається, які компетенції та навички необхідні для того, щоб бути конкурентоспроможним на сучасному ринку праці. За наведеними даними нещодавніх опитувань, у претендентах роботодавці шукають не лише досвід роботи, але й «м'які» навички, зокрема виділено шість найзагребуваних з них:

- гнучкість / здатність адаптуватись;
- навички спілкування;
- уміння вирішувати проблемні ситуації;
- креативність;
- навички міжособистісних відносин;
- вміння працювати в команді.

Слід також зазначити, що результати досліджень, які проведені в Гарвардському університеті та в Стенфордському дослідному інституті, свідчать про те, що професійна успішність завдяки «hard skills» складає лише 15 %, в той час коли «soft skills» визначається у 85 % [4].

Зважаючи на вищесказане, перед ЗВО постає важливе завдання - розвинення у студентів «soft skills». Існує декілька шляхів: введення в освітні програми нових дисциплін, в освітні компоненти - змістовні модулі, які будуть сприяти розвитку «soft skills», проведення тренінгів, курсів, семінарів тощо. Слід зазначити, що спілкування з професорсько-викладацьким складом,

допоміжним персоналом, спільне виконання наукових досліджень та підготовка до їх презентацій на конференціях різного рівня поступово розвиває «soft skills» у студентів. Також зацікавленість та активна участь студентів в гуртках, спілках, громадських об'єднаннях, студентському самоврядуванні значно сприяє та підвищує опанування «soft skills».

Після того, як визначені атрибути м'яких навичок, які потрібно буде підтримувати та розвивати для кожного типу особистості, модель навчання успішно працює. Ця модель ефективно покращує атрибути м'яких навичок студентів шляхом розуміння профілю когнітивного процесу при вирішенні різних завдань на основі типів особистості. В моделі застосовано принцип системи управління м'якими навичками, який вимагає, щоб вдосконалення м'яких навичок здійснювалось за допомогою процесів планування, виконання та оцінки. Іншим фактором є те, що вдосконалення атрибутів м'яких навичок робиться свідомо та цілеспрямовано.

Література:

1. M. J. Dewiyani S. Improving Students Soft Skills using Thinking Process Profile Based on Personality Types. *International Journal of Evaluation and Research in Education (IJERE)* Vol.4, No.3, September 2015, pp. 118-129
2. Длутунович Н. А. Soft skills як необхідна складова підготовки IT - фахівців. Вісник Хмельницького національного університету. — 2014. — № 6 (219). — С. 239—242.
3. Абашкина О. Soft skills: ключ к карьере. *Справочник по управлению персоналом : научный журнал*. — 2008. — № 9. — С. 124—126.
4. К.О. Коваль. Розвиток «soft skills» у студентів — один з важливих чинників працевлаштування. Вісник Вінницького політехнічного інституту, - 2015. - №2. - С. 162-167.
5. GS. Kushwaha, "Role of Soft Skill and Personality development", *Education Research Journal*, vol/issue: 2(2), pp. 43-46, 2012.
6. Europe Direct is a service to help you find answers to your questions about the European Union [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.britishcouncil.org/sites/britishcouncil.uk2/files/youth-in-action-keycomp-en.pdf>.

УДК 371.398

М.А. Мамренко, аспірант
кафедри педагогіки й менеджменту освіти
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»
м. Херсон, Україна

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ

Серед основних глобальних викликів сучасної освіти дослідники називають глобалізацію, інтеграцію наукових знань, інноваційні освітні технології, зміна традиційних завдань освіти та її модернізація, формування інформаційного суспільства, у якому провідним ресурсом виступають знання та інформація, що безпосередньо впливають на подальший розвиток сучасної цивілізації [1, с. 148].

В умовах інформаційного суспільства успішна підготовка науково-педагогічних кадрів в Україні напряму залежить від діяльності науково-